

EKONOMIHÄLSAINDEX²⁰²²

SKÅNINGARNAS KÄNSLA KRING SIN VARDAGSEKONOMI OCH EKONOMISKA PRIORITERINGAR UNDER ÅRET

Sparbanken Syd

Henrietta har ordet

Krig, inflation och elkris - många kommer dessvärre minnas 2022 som ett omtumlande och mörkt år. Både kunder och kollegor har ställts inför nya utmaningar som en effekt av det rådande omvärldsläget. De kraftigt höjda el- och bränslepriserna har tillsammans med andra prisökningar skapat en situation för många hushåll som är ny och för vissa riktigt svår. Det är min övertygelse att vi som sparbank har en viktig roll i att vägleda våra kunder genom den här ovissa och ekonomiskt pressade perioden.

Att finnas nära våra kunder genom tillgänglighet, omtanke och kompetens har nog aldrig känts så betydelsefullt som nu. Vid rådgivningstillfällena har vi under året fått vara en del av många samtal som kantats av sparsamhet, kreativitet och idériakedom. Vi har mött kunder som velat finansiera egna vindkraftverk, familjer som önskat amortera av sina lån och driftiga företagare som velat ställa om till mer bränslesnåla maskiner. Dessa möten har stärkt oss i att fortsätta samtala med våra kunder och vara nära - på telefon när de önskar, digitalt om det passar, och på bankkontoret när det behövs. Att vi parallellt med detta även kunnat ge tillbaka stora delar av bankens överskott till våra grannar i samhället, näringslivet och föreningslivet har varit värdefullt och det definierar vilka vi är och vilka vi vill vara som bank.

Ekonomihälsaindex

– en indikation för hur skåningarna har det

I år har det varit extra meningsfullt att genomföra vår årliga undersökning om skåningars syn på sin egen vardagsekonomi – det vi kallar för ekonomihälsa. Syftet med undersökningen är främst att ta temperaturen på hur trygga skåningarna är i sin vardagsekonomi, och det känns minst sagt angeläget just nu utifrån den ekonomiska turbulens som råder i samhället.

Det mest glädjande resultatet i vår undersökning är att 80 procent av skåningarna faktiskt känner sig trygga med sin vardagsekonomi. Undersökningen visar också att fler än hälften av invånarna i Skåne har förändrat sin konsumtion till följd av prishöjningarna. Detta tolkar vi som att länets invånare är aktiva och engagerade i sin ekonomi, något vi tror påverkar resultatet positivt om den ekonomiska tryggheten.

Ett mindre positivt resultat som vi kan utläsa i undersökningen är att nästan var fjärde skåning har minskat eller slutat spara pengar. Detta indikerar att många har varit eller är utmanade i sin ekonomi, och att man då avstår sitt sparande som en åtgärd för att få mer pengar att röra sig med i vardagen. Men, detta är inte hållbart ur ett långsiktigt perspektiv och inget vi rekommenderar. Tvärt om. På Sparbanken Syd vill vi hjälpa människor att hitta möjligheter att kunna lägga undan pengar till en buffert för oförutsedda utgifter i framtiden, oavsett om det blir en liten eller stor summa pengar. Det bästa sparande är alltid det som faktiskt blir av.

Med insikter från årets undersökning är vi överraskade och glada över att skåningarnas mående kopplat till sin ekonomi är övervägande positivt. Vi vill fortsätta att verka för att ännu fler får till sig den kunskap och vägledning som behövs för att skapa en hållbar vardagsekonomi – eller som vi säger, en god ekonomihälsa.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Henrietta Hansson'.

Henrietta Hansson

Verkställande direktör

Det här är ekonomihälsa

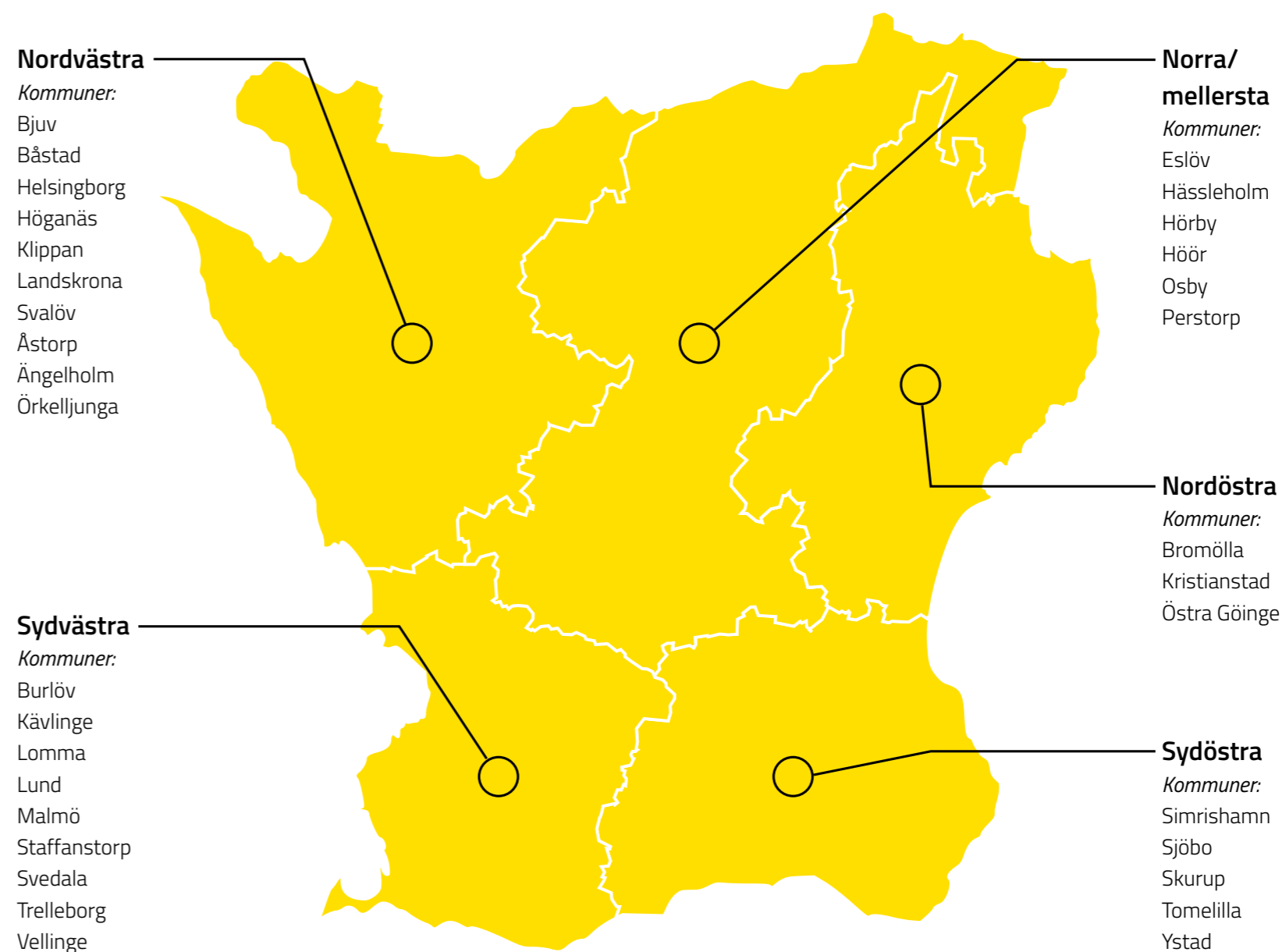
En god ekonomihälsa handlar om att ha en hållbart långsiktig vardagsekonomi som man känner sig trygg med. Jämfört med fjolårets undersökning har begreppet ekonomihälsa renodlats något och i år fokuserar vi på nyckelfrågan

– *Hur trygg känner du dig med din egen vardagsekonomi?*

Med en god ekonomihälsa har du en positiv inställning till och känsla av kontroll kopplad till din vardagsekonomi. Detta är ett resultat som ofta uppnås genom goda insikter om hushållning, ett aktivt förhållningssätt och stor kostnadsmedvetenhet.

Så här gjordes undersökningen

Undersökningen genomfördes mellan den 5 – 13 oktober 2022 av Demoskop på uppdrag av Sparbanken Syd. Den bygger på totalt 1866 slumpmässiga intervjuer med myndiga personer i Skåne fördelat på ålder och geografi. Tillvägagångsättet säkerställer möjligheten till demografiska jämförelser.

Sammanfattning av resultaten

Hela 80 procent av länets invånare känner trygghet i sin vardagsekonomi. Det är en imponerande siffra! Samtidigt kan vi notera att det finns grupper som dessvärre upplever en lägre grad av trygghet. Det är exempelvis en skillnad mellan könen där fler män än kvinnor upplever ekonomisk trygghet, 84 procent mot 77 procent. Skillnaden i ekonomisk trygghet mellan könen kan relatera till lönegapet som fortfarande finns mellan män och kvinnor, där svenska män tjänar i genomsnitt 9,9 procent mer än kvinnor. Sett till Skånes olika geografiska områden för undersökningen syns också vissa skillnader. I den mellersta och norra delen av länet svarar 75 procent att de är trygga med sin ekonomi, att jämföra mot sydvästra delen där tryggheten uppgår till 83 procent.

Undersökningen visar också att den turbulenta ekonomin påverkat en majoritet av skåningarnas konsumtionsmönster. Drygt hälften, 51 procent, har dragit ner på sina utgifter och fyra av tio (39 procent) har undvikit att genomföra ett större planerat inköp som man sett fram emot under en längre tid. Här är det något fler män än kvinnor som har gjort det, 41 procent av männen och 37 procent av kvinnorna. Det finns också en tydlig skillnad mellan olika åldersgrupper där de äldre, 56 plus, i högre utsträckning har genomfört planerade större köp. Bland dem har bara en fjärdedel (24 procent) svarat att de undvikit sådana inköp jämfört med hälften (48 procent) av skåningarna i åldern 35-55 år.

En siffra som vi på Sparbanken Syd reagerar starkt på är att vi ser att nästan en fjärdedel av skåningarna, 23 procent, har dragit ner på sitt sparande. Vikten av ett långsiktigt sparande är något vi alltid framhåller i dialogen med våra kunder.

Att dra ner på eller avsluta sitt sparande under sämre tider är inget att rekommendera. Man bör ställa sig frågan om man i stället kan avsluta ett streamingabonnemang som man ändå inte använder, eller minska antalet fikastunder på stan i stället för att dra ner på sitt sparande. Ett bra sparande handlar om att prioritera sig själv eller sin familjs behov först. En bra buffert gör att man kan känna sig trygg i oroliga tider och på sikt kan ett sparande ge större frihet i livet.

Jon Davidsson, Affärsområdeschef Spara & Försäkra

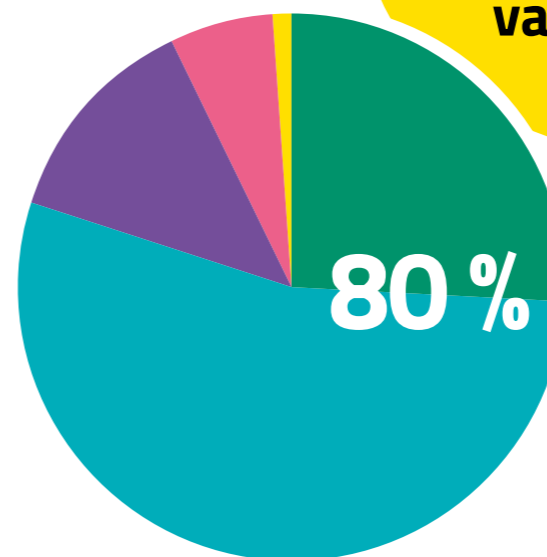
Relationen med banken

I undersökningen kan vi också se att fler än fyra av tio (43 procent) av skåningarna känner sig bekväma med att be banken om vägledning och rådgivning för sin vardagsekonomi. Det är färre än en tredjedel, 29 procent, som inte känner sig bekväma med detta och nästan lika många, 27 procent, som inte riktigt vet. För oss är detta en viktig insikt i att fortsätta möta våra kunder runt om i länet, både för att skapa förtroende och ge kunskap för framtiden. Vi vill att fler ska få en tydlig bild av bankens kompetens och hur vi kan hjälpa till i deras vardagsekonomi.

Resultat i Skåne

I vilken utsträckning har de ökade elpriserna och inflationen gjort att du förändrat saker i din vardagsekonomi?

I mycket hög utsträckning	13 %
I ganska hög utsträckning	38 %
I ganska låg utsträckning	36 %
I mycket låg utsträckning	8 %
Inte alls	5 %
Vet ej	1 %

Hur trygg känner du dig med din egen vardagsekonomi?

Har du, på grund av de ökade elpriserna och inflationen, valt att avstå från ett större planerat köp som du under längre tid sett fram emot? (Exempelvis resa, bröllop, bil m m)

Ja, vid flera tillfällen	10 %	Nej	55 %
Ja, vid något tillfälle	29 %	Tveksam, vet ej	6 %

Vad har du gjort för att förändra din vardagsekonomi?

77 %

har ransonerat/minskat elanvändningen under 2022

Stoppat eller minskat mitt sparande	23 %
Börjat spara eller ökat mitt sparande	16 %
Börjat köpa billigare mat	68 %
Kör bil mer sällan	43 %
Färre nöjen (resor, restaurangbesök m m)	67 %
Ransonerat/minskat elanvändning	77 %
Köpt aktier/fonder	7 %
Sålt aktier/fonder	10 %
Lånat mer pengar	4 %
Annat	5 %

Nästan var tredje skåning känner inte sig bekväm med att be banken om råd kring sin vardagsekonomi

Känner du dig bekväm med att be banken om vägledning/rådgivning för din vardagsekonomi?

Ja	43 %
Nej	29 %
Tveksam, vet ej	27 %

Nordvästra Skåne

Bjuv, Båstad, Helsingborg, Höganäs, Klippan, Landskrona, Svalöv, Åstorp, Ängelholm, Örkelljunga

I Nordvästra Skåne är tryggheten kring sin vardagsekonomi något lägre än genomsnittet i Skåne. I området svarar 78 procent att de är trygga, att jämföra med 80 procent för länet som helhet. Även här svarar kvinnor att de är något mer otrygga än män, 81 procent mot 74 procent. I området har 55 procent gjort stora förändringar i sin vardagsekonomi, jämfört med länet som helhet där 51 procent gjort det.

Vad har du gjort för att förändra din vardagsekonomi?

Stoppat eller minskat mitt sparande	22 %
Börjat spara eller ökat mitt sparande	9 %
Börjat köpa billigare mat	73 %
Kör bil mer sällan	43 %
Färre nöjen (resor, restaurangbesök m m)	63 %
Ransonerat/minskat elanvändning	83 %
Köpt aktier/fonder	2 %
Sålt aktier/fonder	12 %
Lånat mer pengar	7 %
Annat	0 %

Hur trygg känner du dig med din egen vardagsekonomi?

Mycket trygg	Ganska trygg	Ganska otrygg	Väldigt otrygg	Vet ej
26 %	52 %	14 %	8 %	0 %

I vilken utsträckning har de ökade elpriserna och inflationen gjort att du förändrat saker i din vardagsekonomi?

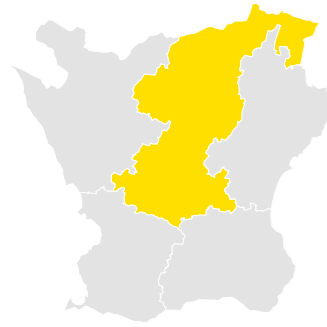
I mycket hög utsträckning	I ganska hög utsträckning	I ganska låg utsträckning	I mycket låg utsträckning	Inte alls	Vet ej
14 %	41 %	33 %	9 %	3 %	0 %

Har du, på grund av de ökade elpriserna och inflationen, valt att avstå från ett större planerat köp som du under längre tid sett fram emot? (Exempelvis resa, bröllop, bil m m)

Ja, vid flera tillfällen	Ja, vid något tillfälle	Nej	Tveksam, vet ej
12 %	27 %	56 %	5 %

Känner du dig bekväm med att be banken om vägledning/rådgivning för din vardagsekonomi?

Ja	Nej	Tveksam, vet ej
40 %	33 %	27 %

Norra/mellersta Skåne

Eslöv, Hässleholm, Hörby, Höör, Osby,
Perstorp

Norra/mellersta Skåne är det delområde med minst andel som känner sig trygga i sin vardagsekonomi om man jämför med alla andra delområden. I området svarar 75 procent att de känner trygghet i sin vardagsekonomi, att jämföra med genomsnittet på 80 procent.

Vad har du gjort för att förändra din vardagsekonomi?

Stoppat eller minskat mitt sparande	20 %
Börjat spara eller ökat mitt sparande	15 %
Börjat köpa billigare mat	64 %
Kör bil mer sällan	42 %
Färre nöjen (resor, restaurangbesök m m)	72 %
Ransonerat/minskat elanvändning	83 %
Köpt aktier/fonder	6 %
Sålt aktier/fonder	3 %
Lånat mer pengar	4 %
Annat	6 %

Hur trygg känner du dig med din egen vardagsekonomi?

Mycket trygg	Ganska trygg	Ganska otrygg	Väldigt otrygg	Vet ej
22 %	54 %	18 %	6 %	0 %

I vilken utsträckning har de ökade elpriserna och inflationen gjort att du förändrat saker i din vardagsekonomi?

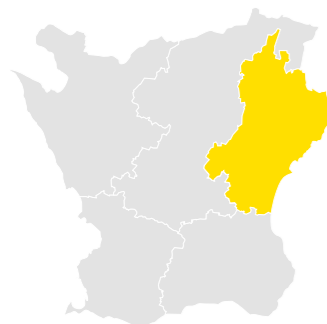
I mycket hög utsträckning	I ganska hög utsträckning	I ganska låg utsträckning	I mycket låg utsträckning	Inte alls	Vet ej
14 %	35 %	36 %	10 %	3 %	2 %

Har du, på grund av de ökade elpriserna och inflationen, valt att avstå från ett större planerat köp som du under längre tid sett fram emot? (Exempelvis resa, bröllop, bil m m)

Ja, vid flera tillfällen	Ja, vid något tillfälle	Nej	Tveksam, vet ej
13 %	27 %	54 %	6 %

Känner du dig bekväm med att be banken om vägledning/rådgivning för din vardagsekonomi?

Ja	Nej	Tveksam, vet ej
40 %	25 %	35 %

Nordöstra Skåne

Bromölla, Kristianstad, Östra Göinge

De flesta svaren från nordöstra Skåne liknar genomsnittet för länet i stort. Det finns dock några tydliga skillnader. I området är det klart fler som stoppat eller minskat sitt sparande, 29 procent att jämföra med genomsnittet i Skåne som är 23 procent. I området är det också en mindre andel som undvikit att köpa något man planerat en längre tid. I nordöstra Skåne har 34 procent avstått från större köp, jämfört med 39 procent i hela Skåne.

Vad har du gjort för att förändra din vardagsekonomi?

Stoppat eller minskat mitt sparande	29 %
Börjat spara eller ökat mitt sparande	10 %
Börjat köpa billigare mat	67 %
Kör bil mer sällan	41 %
Färre nöjen (resor, restaurangbesök m m)	71 %
Ransonerat/minskat elanvändning	83 %
Köpt aktier/fonder	9 %
Sålt aktier/fonder	5 %
Lånat mer pengar	4 %
Annat	9 %

Hur trygg känner du dig med din egen vardagsekonomi?

Mycket trygg	Ganska trygg	Ganska otrygg	Väldigt otrygg	Vet ej
25 %	55 %	14 %	5 %	1 %

I vilken utsträckning har de ökade elpriserna och inflationen gjort att du förändrat saker i din vardagsekonomi?

I mycket hög utsträckning	I ganska hög utsträckning	I ganska låg utsträckning	I mycket låg utsträckning	Inte alls	Vet ej
11 %	38 %	37 %	7 %	6 %	1 %

Har du, på grund av de ökade elpriserna och inflationen, valt att avstå från ett större planerat köp som du under längre tid sett fram emot? (Exempelvis resa, bröllop, bil m m)

Ja, vid flera tillfällen	Ja, vid något tillfälle	Nej	Tveksam, vet ej
9 %	25 %	62 %	4 %

Känner du dig bekväm med att be banken om vägledning/rådgivning för din vardagsekonomi?

Ja	Nej	Tveksam, vet ej
51 %	25 %	24 %

Sydvästra Skåne

Burlöv, Kävlinge, Lomma, Lund, Malmö,
Staffanstorps, Svedala, Trelleborg,
Vellinge

I Sydvästra Skåne är tryggheten kring vardagsekonomin större än både genomsnittet och alla de andra delområdena. I Sydvästra Skåne svarar 83 procent att man känner trygghet, jämfört med 80 procent för länet i stort. I delområdet är det också något färre som gjort stora förändringar i vardagsekonomin mot bakgrund av prisökningarna, 49 procent jämfört med 51 procent för länet som helhet.

Vad har du gjort för att förändra din vardagsekonomi?

Stoppat eller minskat mitt sparande	23 %
Börjat spara eller ökat mitt sparande	21 %
Börjat köpa billigare mat	66 %
Kör bil mer sällan	43 %
Färre nöjen (resor, restaurangbesök m m)	66 %
Ransonerat/minskat elanvändning	73 %
Köpt aktier/fonder	10 %
Sålt aktier/fonder	11 %
Lånat mer pengar	1 %
Annat	4 %

Hur trygg känner du dig med din egen vardagsekonomi?

Mycket trygg	Ganska trygg	Ganska otrygg	Väldigt otrygg	Vet ej
28 %	55 %	12 %	5 %	0 %

I vilken utsträckning har de ökade elpriserna och inflationen gjort att du förändrat saker i din vardagsekonomi?

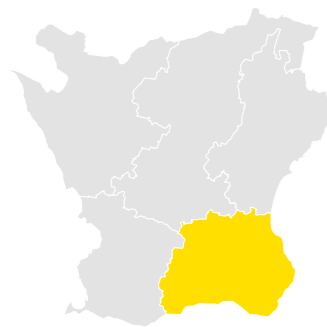
I mycket hög utsträckning	I ganska hög utsträckning	I ganska låg utsträckning	I mycket låg utsträckning	Inte alls	Vet ej
12 %	37 %	37 %	6 %	6 %	2 %

Har du, på grund av de ökade elpriserna och inflationen, valt att avstå från ett större planerat köp som du under längre tid sett fram emot? (Exempelvis resa, bröllop, bil m m)

Ja, vid flera tillfällen	Ja, vid något tillfälle	Nej	Tveksam, vet ej
9 %	30 %	55 %	6 %

Känner du dig bekväm med att be banken om vägledning/rådgivning för din vardagsekonomi?

Ja	Nej	Tveksam, vet ej
44 %	29 %	27 %

Sydöstra Skåne

Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Tomelilla, Ystad

När det kommer till vilken trygghet man känner kring sin vardagsekonomi i Sydöstra Skåne ligger den i linje med genomsnittet för länet i stort. Däremot är det fler än genomsnittet, 54 procent jämfört med 51 procent som förändrat sin vardagsekonomi utifrån ökade elpriser och inflation. Av de som gjort förändringar har 28 procent stoppat eller dragit ned på sitt sparande – det är fler än snittet på 23 procent. Boende i Sydöstra Skåne har också i större utsträckning börjat köpa billigare mat och unnat sig färre nöjen.

Vad har du gjort för att förändra din vardagsekonomi?

Stoppat eller minskat mitt sparande	28 %
Börjat spara eller ökat mitt sparande	10 %
Börjat köpa billigare mat	73 %
Kör bil mer sällan	46 %
Färre nöjen (resor, restaurangbesök m m)	73 %
Ransonerat/minskat elanvändning	73 %
Köpt aktier/fonder	8 %
Sålt aktier/fonder	10 %
Lånat mer pengar	6 %
Annat	7 %

Hur trygg känner du dig med din egen vardagsekonomi?

Mycket trygg	Ganska trygg	Ganska otrygg	Väldigt otrygg	Vet ej
22 %	57 %	14 %	5 %	1 %

I vilken utsträckning har de ökade elpriserna och inflationen gjort att du förändrat saker i din vardagsekonomi?

I mycket hög utsträckning	I ganska hög utsträckning	I ganska låg utsträckning	I mycket låg utsträckning	Inte alls	Vet ej
14 %	40 %	34 %	7 %	4 %	1 %

Har du, på grund av de ökade elpriserna och inflationen, valt att avstå från ett större planerat köp som du under längre tid sett fram emot? (Exempelvis resa, bröllop, bil m m)

Ja, vid flera tillfällen	Ja, vid något tillfälle	Nej	Tveksam, vet ej
11 %	30 %	52 %	7 %

Känner du dig bekväm med att be banken om vägledning/rådgivning för din vardagsekonomi?

Ja	Nej	Tveksam, vet ej
46 %	26 %	28 %

Nära dig.

Sparbanken Syd

sparbankensyd.se